شارێك لەتۆ … نەبەز گۆران

(1)

وەك ميرێكى شاعير
شارێك دروستدەكەم لەشارەكانى تر نەچێت
شارێك، نە ديوارى هەبێت، نە پاسەوان، نەبازارى باڵندە فرۆشان
شارێك هێندەى خەياڵەكانم فراوان، هێندەى تۆ نيان
لەم شارەدا
شەقامەكانى ناو دەنێم:
(سورمە) تاخەمگين و روونبن وەك چاوەكانى تۆ.
كۆڵانەكانى ناو دەنێم:
(زنار) تا جوانييان بچێتەوە سەر پرچەكانى تۆ.
رێگاكانى ناو دەنێم:
(باريشە) تابۆ هەميشە لەيادمبێت قەدوباڵاى تۆ.
لەم شارەدا
باخچەكانى ناو دەنێم:
(تاويا) وەك خۆم لەبەردەم تۆدا.
شەوەكانى ناو دەنێم:
(نەديە) بەوێنەى ئەو ميهرەبانييەى لە تۆدا.
رۆژەكانى ناو دەنێم:
(يەند) چەشنى خۆم لە ناو خۆشەويستى تۆدا.
لەسەر دەروازەى شارەكەش دەنووسم:
شارى (نەميدە)
بەمجۆرە…
وەك ميرێك
شارێك لەتۆ دروستدەكەم و
خۆم دەبمە عاشقى ئەو شارە.

نەبەز گۆران

_سورمە: جۆرە كلێكە بۆ چوانكردنى چاو، من بەم مانەيە لێرەدا بەكارم هێناوە، چونكە لەهەمانكاتيشدا بە پارچە قوماشێكى ژنانە دەوترێت، سورمە.
_زنار: حەلقە، وەك حەلقەى پرچ.
_باريشە: باڵا بەرز و ناوقەد باريك.
_تاويا: توانەوە.

_نەدیە: دیارنەبوون، نادیار.
_ یەند: گەمارۆدراو، یان دەورە دراو.
__نەمیدە: تەرایی چاوە.

پێکێکی پڕ بۆ هەڵدانی عومرێکی زوو … چنوور نامیق

وەرە من و تۆ سەر بنێینە سەری شێتی ئەم گۆرانییە خەمناکەی
کانگای روح و
پێکەوە چرای بێدەنگییەکی سەلارانە هەڵکەین
نەفرەت لە قەڵای شەوەکانی عەشق
کە رۆژی تیا نایەتەوە ….
غەریبکەوتن بەدیار چرای نیوە گڕی ئیدمانەوە
بێ بڕانەوە ئاشنایە
لەم غەریبستانی دڵە
با من و تۆ بەدیار گۆرانییە کاڵەکەی
“کاڵێ بار مەکە”ئاڵای گریانێکی بێ بڕانەوە هەڵکەین و
لەشەوە بەردەوامەکانی قەڵا بۆ تنۆکێ رۆژ بگەڕێین
پێکێکم ئەوێ بەتاڵ بەتاڵ
بۆ هەڵدانی عومرێکی زوو
پیاڵیەکیش
بۆ خواردنەوەی ئەو وەرزانەی لە دڵمان چوو
رەش، سیا ، رەش
رەش مرازی رەنگە مەیلەو درۆزنەکان بەتاڵ ئەکا و
دڵی منیش فاڵی ژیان
کراسەکەم رەنگی سوری لێوەکانم بە درۆدەخاتەوە
هەر بۆیەش
پەرداخێ سەبرم پێ دەدات و
سەدای سەرەڕۆی
“کاڵێ بار مەکە”و “هۆ مەڕۆ مەڕۆ” مەستم ئەکا تا وەرزبوون
لەقاچی ساردی چۆلەکە شەوارەبووەکان
من و تۆ و ئیدمان و قەڵا

چوارینەکی دراسێی بەرمۆداین و
رنگە کاڵەکانی سروشت ئەخۆینەوە
وەرە من و تۆ سەر بنێینە سەری شێتی ئەم گۆرانییە خەمناکەی
کانگای روح و
پێکەوە چرای بێدەنگییەکی سەلارانە هەڵکەین.
عومرێکی رژاوە
□ە مەڕۆ مەڕۆ و کاڵێ بارمەکە
کردومیە لانە
ئێستاش بێتاقەتم بێتاقەت بێتاقەت
ئێدە وەرە با من وتۆ سەر بنێینە سەری مەستی گۆرانییەکی شەرابی و
ئەم قەڵای ئیدمانە چۆڵکەین.

1-4-2017

گۆڕانێک پێش گوڵکردنی ... ئاسۆ بیار□ی

بۆ خوێندنەوەی ئەم کتێبە کلیکی ئێر□ بکەن ...

ئەدەبی بێ باڵ ... بەختیار

محەمەد

دەشێ بڵێین لە کۆمەڵگەی ئێمەدا سێ جۆرە کارەکتەری سەرەکی سیاسی و ڕۆشنبیریی هەن: ئایدیۆلۆژیایی چەپ، ئایدیۆلۆژیایی ڕاست، بێ ئایدیۆلۆژیا؛ ئەمە جگە لە شێوەکانی ئایدیۆلۆژیای ناسیۆنالیستی. هەموومان دەزانین ئایدیۆلۆژیای ناسیۆنالیستی لە بزووتنەوەی – بەلای کەمی – سەد ساڵەی ڕۆشنبیریی و سیاسی کوردایەتی (بزووتنەوەی ڕزگاریخوازی گەلی کورد) دا بەرجەستە بووە. چەپ و دیندارەکانیش (ئەوپەڕی ڕاست) دەیانناسین. ئەم دووەیان (بە تایبەتی لە حاڵەتە توندڕەوەکەیدا) بەقەد یەك دژی ئازادییەکانی مرۆڤ (تاك) ن (تیرۆری ستالین و بەربەریەتی کۆریای باکوور و داعش هیچ جیاوازییەکی ئەوتۆیان لەگەڵ یەکدا نییە: سیستمی کۆریای باکوور و داعش زۆر لێك دەچن). هەڵبەتە لەگەڵ ئەوەش چەپ (حاڵەتی ڕیزپەڕی وەك کۆریای باکووری لێ دەرچێ)، ئەگەر دۆگما و توندڕەو و دژی ئازادی ڕای جیاوازیش بێ، بەڵام هەرگیز وەك هێزە سیاسییە دیندارەکان تاریکپەرست و کۆنەپەرست نییە: چەپ لە هەموو حاڵەتێکدا عەلمانییە و لەگەڵ زۆر شتی ژیانی سەردەمی مۆدێرنەدایە.

لە حاڵەتی بێ ئایدیۆلۆژیاکانیشدا، ئەمانە پتر لەناو توێژی ڕۆشنبیراندا بەدی دەکرێن: شاعیران و نووسەران و ئەکادیمیاکاران و … تاد. ئەمانە خۆیان گۆشەگیر دەکەن لە دۆزە مرۆڤایەتییەکان. بە نموونە: ئەدەب تەنها بە پرسی جوانیی (ئیستاتیکا) دەبەستنەوە و لە هەموو وەزیفەیەکی ئەخلاقیی و مرۆیی دایدەماڵن و بە ئاسمانی بێشی هەڵدەواسن و وەك بڵێی شاعیر و ئەدیب کارەکتەرێکی مرۆیی ناو کۆمەڵگە و ئەندامێکی ئۆرگانیکی ناو کۆمەڵگە نەبێ. لە ڕاستیشدا ئەم بانگەشەیەی ئەوان لە بنەڕەتدا درۆیەکی گەورەیە: ئەوان بە بێ ئەوەی بزانن سەربە ئایدیۆلۆژیایەکی دیاریکراون، ئەو ئایدیۆلۆژیایەی خزمەت بە ئایدیۆلۆژیای دەسەڵات دەکا (هەمیشە دەسەڵات موخاتەبەی ئەم جۆرە ڕۆشنبیرانە دەکا)؛ هەمیشە دەسەڵات ئەدەبێکی دەوێ، کە گۆشەگیر بێ و لەسەر هۆشیاریی کۆمەڵایەتی تاکەکان و لەناو کۆمەڵگەدا ناکارا و بێ کاریگەر بێ. لە باشترین حاڵەتیشدا ئەدەب و ڕۆشنبیرییەکی دەوێ، کە دەستەمۆی ئەوبێ و هیچ زیانێك بەو نەگەیەنێ (واتە ڕەخنەی لێ نەگرێ؛ شاعیران و نووسەرانی ئیستاتیکاخواز لەم بابەتەن).

هەڵبەتە ئێمە لێرە بانگەشە بۆ ئەدەبێکی سیاسی ئایدیۆلۆژیایی ئاڕاستەکراو ناکەین، بەڵام هەموو ئەدەبێکی مەزن ناتوانێ خۆی لە

دۆزه مرۆڤایەتییەکان بدزێتەوە. ئەدەب، کە پشت لەم دۆزانە دەکا، ئەوە – پێمان وایە – تەمەنی کورتی خۆی ڕادەگەیەنێ. ئایا شیعرێکی ڕۆمانتیکی دۆزێکی هەستیاری مەزنی مرۆڤایەتی نییە؟ دەسا بۆ ئەدەب (شیعر) وەزیفە و پەیامی نییە؟ ئایا چ ناکۆکییەك لە نێوان وەزیفە (پەیام) و ئیستاتیکا و چێژدا هەیە لە ئەدەبدا؟ ئێمە نابێ ئایدیۆلۆژیای سیاسی دۆگما و پەیامی مرۆیی ئەدەبمان لەگەڵ یەك لێ تێکەڵ بێ: ئەوەی یەکەمیان ئەدەب (داهێنان) دەکوژێ، بەڵام ئەوەی دووەمیان بناغەیەکی گرنگی ئەدەب و داهێنانە.

بەختیار محەمەد

دەعوەت … پشکۆ ناکام

......ئەگەر سیاسەت و سیاسیەکان ئەوەنە سووک بوو بن و سنعاتەکەیان ئەوەنه ڕەزیل کرد بێت، خودایە ئەو خەڵکە بێ گوناهە لەو سووکایەتیە بەدوور بخەی....

جارێکی تریش مەهزەلەی ڕیفراندۆم و دەوڵەتی کوردی سەری هەڵایەوە بە شێوەیەکی هەزەلی تر لە جاران، چونکە یەکێک لە بەشداربوانی ڕیکلام کردنەکەی ئەمجارە بۆ ئەو دەوڵەتە کەسێکە کە لە دەرەوەی کوردستان و لەسەر بەشی هەرێم لە حکومەتی ناوەندا نوێنەر بوە لەسەر گەندەڵی و(ماشینەوەی ژێر بە ژێر) لە وەزارەتەکەی لا براوە و چۆتە لیست ڕەشی دەست پاکەکان ، جا کەسێک لە دەرەوەی هەرێم جێ ی سیقە نەبێت چۆن زات ئەکەیت پرسێکی گەورە و گرانی وەک سەربەخۆیی بەیتە دەست ئەو زاتە ! وەرە لە دروست بوونی کیانێکی کوردی بەرپرسیار□ت□کی هەبێ مەعازە اللە ئەبێ چۆن تەسەروف بکات ! وا وەیلا بە حاڵمان....

کەسێکی تری هەمان وەفدی (هاوبەش) ی مژدە هێنەری دەوڵەتی کوردی ، هەر خۆی ئەوەنە زۆر نیە کە ڕایگەیاندبوو ئەو خۆی بە دەیان م□سئولی حکومی و حیزبی لە ئەوروپا دیوە و باسی ڕیفڕاندۆم و دەوڵەتی سەربەخۆی لەگەڵ کردوون بەڵام کەس، بەڵێ کەس بە قسەی خۆی نە پشتیوانی لێ کردوە و نە کەسیش بە کارێکی باشی زانیوە ! کەچی ئەمڕۆ ئەڵێت کاتمان لەبەر دەستا نیە و ئەبێت پەلە بکەین بۆ ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی ، وەک ئەوەی سەربەخۆیی گونک بێ تا

تەنورەکە گەرمە ئەگینا نابرژێت ،،،سەیریشە کەسێک بەوای بە ڕاپەڕین نەبوو بێت ئێستا ئەیەوێ بە دوو سێ ڕۆژ بڕیار لەسەر سەربەخۆیی بات ! هەرچەندە ئەوە نە یەکەم جارە و نە دوا جاریش ئەبێت ئەو برادەرە هەیبەتی مایکرۆفۆن توشی سەری لئ تێک بچێت و پەتای کوڕە ئازاکەی شاشەکان پێویستی بە چارەسەرە بەڵام سەبارەت بە عومر تازە درەنگە......

کارێکی گەورە و بە ئەرکی وەک ڕیفراندۆم و سەربەخۆیی کارێکی وا ئاسان بە سەریەشە نیە بە تایبەتی حیزب و کەسانێک خۆیانی پێوە با بێن کە جەدوەل ئەعمالی ڕابردوویان شایەتی لەسەر هەموو شتێک ئەیەن نیشتمان پەروەری و سەربەخۆیی نەبێت، خۆ ئەگەر بە خۆ پاکر دنەوە و موزایەدە بێ و بڕیاری موسبەقیان لەسەر یابێت ، پێویست بەم پرسە گورگانەیە ناکات چۆن بڕیاریان یاوە ئاواش جێبەجێی بکەن و مەسئولیەتی عاقیبەتەکەیشی هەڵبگرن، سەربەخۆیی بڕیاری گەلە ، مەرجەعی گەل بۆ بڕیار پارلەمەنە، هیچ هێز و حیزبێک لە دەرەوەی مەرجەعی یاسایی گەل ناتوانێت بە ناوی خەڵک و گەلەوە بڕیار بات، کە هەر ئەیکەن فەرمون با بیکەن ...ئەوان کە لە خەڵک نەترسان و مەرجەعەکەیان پەک خست ئیتر دەست کراوەن، بەڵام موزایەدە نەکەن و بە ناوی خەڵکەوە جارێکی تریش نەهامەتی تووشی هەرێم نەکەن... حیزبێک بڕوای بە پارلەمان و یاسا نەبێت، قوڕبەسەر ئەو دەوڵەتەی لەسەر دەستی ئەو دروست ئەبێت،،

هیوادارین پارتی وەک چۆن سی هەزار فیدائی سەرۆکی هەیە، ئاواش چەن هەزار فیدائیەک لەو هێزانەی لە شەنگال بە سەد مەتری و بە هەڵەداوان شەنگالیان بە جێ هێشت ، هێزێک دروست بکا بۆ پاراستنی ئەو دەوڵەتەی دەم ئەکێشێ و ئەوە نەی نەماوە پێ بگات...کە پێگەیشت وەک یەکەم میوان ئەردۆگان دەعوەت بکات...